

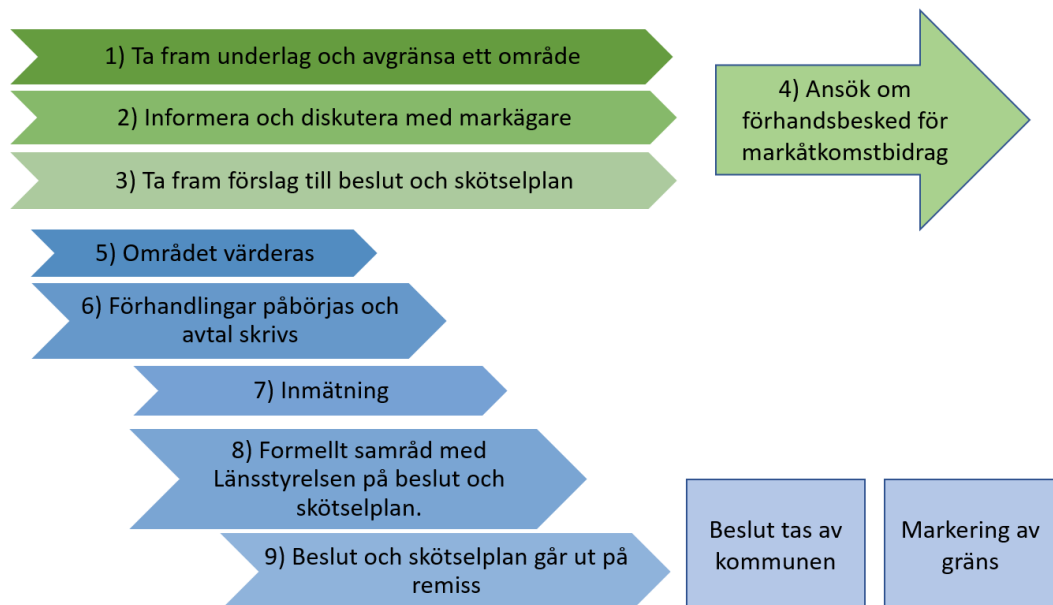
Samrådsrutin med Länsstyrelsen vid bildande av kommunalt områdesskydd

Processen för att skydda natur

Vägen till att skydda ett område ser olika ut beroende på olika förutsättningar, så som markägarförhållande, naturvärden och kommunens politiska styrning. Förenklat kan man beskriva hur processen vanligtvis går till enligt figur 1. Det första steget är att man samlar information om naturvärden, avgränsar området och tar fram ett förslag på beslut och skötselplan. Med den informationen kan kommunen söka förhandsbesked till markåtkomstbidrag, med vilket man kan beställa värdering av området.

När man har ett genomarbetat förslag till avgränsning, beslut och skötselplan har man ett formellt samråd med länsstyrelsen, som kontrollerar att det fyller formella krav för områdesskyddet. Beslut och skötselplan skickas därefter ut på remiss. När beslut om områdesskydd är taget av kommunen ska området markeras i fält och mätas in.

Berör området även mark som inte ägs av kommunen behöver man föra dialog med berörd markägare, för att sedan värdera området och skriva avtal (punkt 2 och 6 i figur 1).

Figur 1. Översiktlig visualisering av en reservatsprocess. Steg 2 och 6 beror på om man bildar reservat på mark som ägs av tredje part. Den politiska processen skiljer sig mellan kommuner.

Initial kontakt med Länsstyrelsen

Kommunen ska enl. 25 § Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. samråda med Länsstyrelsen innan beslut fattas. Det är dock viktigt

att vi redan i ett tidigt skede har kännedom om pågående skyddsarbete. Så fort ni har bestämt er för att arbeta med områdesskydd så kontakta någon av våra kontaktpersoner (se nedan för kontaktuppgifter). Kontaktpersonen registrerar det tilltänkta området i den nationella databasen VicNatur. VicNatur är en databas för det administrativa arbetet för kommunikation mellan naturvårdsverket och länsstyrelsen vid skydd av natur. Inför registrering måste kommunen tillhandahålla viss grundläggande info om området (se särskild blankett) och en shape-fil med tilltänt avgränsning för området som avses skyddas (detta kan vara en preliminär avgränsning som senare ändras). Koordinatsystemet bör vara SWEREF 99TM.

Finansiering

Kommunen kan beviljas upp till 50 procent i bidrag från Naturvårdsverket till att köpa mark eller betala intrångsersättning till markägare. Om kommunen själv är markägare kan bidrag utgå för marknadsvärdeminskningen på fastigheten. Kommunala naturreservat är ett av de områden som är prioriterade från Naturvårdsverket sida. Ansökan om markåtkomstbidrag lämnas till Länsstyrelsens kontaktperson, som med ett till- eller avstyrkande skickar ärendet vidare till Naturvårdsverket för beslut. För att Länsstyrelsen och Naturvårdsverket ska kunna ta ställning till ansökan krävs att man kommit en bit in i processen och kan ange områdets avgränsning, syfte och skäl med reservatet samt ge en beskrivning av områdets värden. Mer exakt vad ansökan ska innehålla beskrivs i Naturvårdsverkets vägledning (se Viktiga lästips). Beviljade medel utbetalas först när områdesskyddet är beslutat.

Kommunen kan även söka s.k. LONA-bidrag för själva arbetet med att bilda områdesskyddet. (se Viktiga lästips).

Förhandsbesked

För att söka förhandsbesked för markåtkomstbidrag behöver följande uppgifter skickas in till länsstyrelsen:

- Karta över området.
- Digital shapefil med det föreslagna objektets gränser (SWEREF99 TM). I de fall det finns områden med tillträdesförbud eller områden som inte omfattas av föreskrifter skickas de i separat shape-fil.
- Ett förslag till beslutsdokument enligt 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.
- Fastighetsförteckning

- Karta med funktionsindelning,
- Digital shapefil med funktionsindelning (SWEREF99 TM)
- Tidplan för genomförande av naturreservatsbildningen.
- Om möjligt uppskattade markåtkomstkostnader för vilka bidrag söks.
- Beskrivning av området, sammanfattning av utredningar, inventeringar m.m.

Värdering, förhandling och andra beställningstjänster

Om bidrag till markåtkomst beviljats, får kommunen på Naturvårdsverkets bekostnad anlita oberoende konsultbolag för värderings- och förhandlingstjänster. Beställning av konsulttjänster sker med stöd av Naturvårdsverkets avropsavtal (förmedlas genom kontaktpersonen på Länsstyrelsen). Kontakta länsstyrelse för aktuell avropsordning och hjälp med beställning. Värderingskonsulterna ska redovisa värdering både till kommun och naturvårdsverket.

Inmätning av områdesskyddets gränser

Områdets gränser ska mätas in och märkas ut i fält. Ibland behövs också utredning om markägarförhållanden. Beställning/genomförande av och kostnader för inmätning, utmärkning och eventuell fastighetsutredning är inte Länsstyrelsen involverad i utan kommunen ansvarar för det själv.

Upphävande av andra skydd

Om kommunen bildar områdesskydd som överlappar äldre skydd bör de i vissa fall upphävas. Det kan t.ex. handla om landskapsbildskydd eller naturminnen. Det är dock bara Länsstyrelsen som kan upphäva sådana förordnanden. Kontaktpersonen på Länsstyrelsen bör i tidigt skede informeras om detta skulle bli aktuellt.

Formellt samråd

Det formella samrådet sker genom att ett färdigt och genomarbetat förslag till beslut och skötselplan skickas till Länsstyrelsen, vilket i de flesta fall är lämpligast innan handlingarna går ut på remiss. Efter granskning av främst formella krav på handlingarna svarar Länsstyrelsen med ett samrådsyttrande.

Upplysning

Under framtagande av beslut och skötselplan kan Länsstyrelsen i viss utsträckning bistå med råd och upplysningar men eftersom Länsstyrelsen är besvärinstans för kommunala områdesskydd är Länsstyrelsen förhindrad att engagera sig djupare i den

specifika skyddsprocessen. Därför ska Länsstyrelsen inte heller vara remissinstans i ärendet.

När beslutet har fattats

När en kommun har fattat beslut om områdesskydd ska Länsstyrelsen registrera beslutet i Naturvårdsregistret inom tio arbetsdagar från den dag då beslutet delgivits Länsstyrelsen (NFS 2015:1). När beslutet fattats skall kommunen därför snarast skicka beslutet till Länsstyrelsen för registrering.

Följande uppgifter behövs:

- Inskannat underskrivet beslut (eller protokollutdrag) inklusive fastslagen skötselplan och bilagor.
- Uppgift om datum för kungörelse
- Naturresevatets slutgiltiga gräns (shape-fil, SWEREF99 TM). Om inmätning sker i ett senare skede ska kommunen gärna komplettera med denna kvalitetssäkrade gräns när inmätning skett.
- Gränser (shape-fil, SWEREF99 TM) för eventuella tillträdesförbud (fågelskydd, salskydd) eller skogsbruksförbud inom reservatet.
- Gränser (shape-fil, SWEREF99 TM) för skötselområdesindelningen.

Kungörelse

Sen en lagändring den 1 februari 2013 så ska kommunen själva kungöra beslut och föreskrifter enligt 3 kap. 30 § kommunallagen (1991:900)).

Om beslutet överklagas

Om beslutet överklagas är Länsstyrelsen skyldig att registrera besvärshandlingarna i VicNatur. Det är därför viktigt att kommunen skyndsamt översänder besvärshandlingarna till Länsstyrelsen i pdf-format för registrering. Handlingarna ska innehålla uppgift om besvären har kommit in i rätt tid och uppgift om de som besvärar sig är sakägare.

Beslutet vinner laga kraft

När beslutet vunnit laga kraft ska Länsstyrelsen omgående underrättas om detta så att beslutet kan registreras som gällande i naturvårdsregistret.

När besluten är registrerade som gällande blir de synliga på Naturvårdsverkets hemsida Skyddad natur.

Viktiga lästips

Naturvårdsverkets vägledning för att bilda naturreservat:

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-imiiljoarbetet/Vagledning/Skyddade-omraden/Process-att-bilda-naturreservat/>

Statsbidrag för markåtkomst: <http://www.naturvardsverket.se/upload/stod-imiiljoarbetet/vagledning/skyddade-omraden/processnaturreservat/forberedelser/forberedelser-vagledning-markatkomstbidragkommun.pdf>

Biotopskyddsområden: <https://www.naturvardsverket.se/Stod-imiiljoarbetet/Vagledning/Skyddad-natur/Biotopskyddsomraden/>

LONA-bidrag: <https://www.lansstyrelsen.se/kalmar/natur-och-landsbygd/stod-till-naturvard/lokala-naturvardssatsningen-lona.html>

Kontaktuppgifter

Epost: naturskyddsensheten.kalmar@lansstyrelsen.se

Telefon: 010-223 80 00